

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00122308100 - 122 5733 62
Konu : Soru Önergesi (7/43664)

01.06.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/43664
GK 149

İlgi : 29.04.2026 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1846863 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Mersin Milletvekili Sayın Mehmet Emin EKMEN tarafından verilen 7/43664 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı (2 Sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 9D5C2D75-BE5C-4E3F-8F4B-CDA185A9F1A9
Adres: Üniversiteler Mah. Dumlupınar Cad. No.151 Çankaya/ANKARA
Faks No: (0312) 449 13 41
e-Posta: a.narcioglu@ticaret.gov.tr
İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr
KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Ayrıntılı bilgi için:

AYŞEGÜL ÖZLÜK

Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni

Telefon No: (0312) 449 1338

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Mersin Milletvekili Sayın Mehmet Emin EKMEN'e Ait 7/43664 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-9) Türkiye, tarımsal hasılda Avrupa'da birinci, dünyada yedinci sırada yer almakta olup, 2002 yılında 24,5 milyar dolar olan tarımsal hasıla 2024 yılında 79 milyar dolara ulaşmıştır. Bu güçlü tarımsal üretim altyapısının dış ticarete yansıdığı önemli illerden biri olan Mersin, tarım ve gıda ticaretinde yalnızca üretim kapasitesiyle değil; işleme, lojistik ve yeniden ihracat kabiliyetiyle de öne çıkan güçlü bir merkezdir. 2025 yılında Mersin'den gerçekleştirilen tarım ve gıda sanayi ürünleri ihracatı (1-24 GTP) 3,83 milyar dolar olmuş; Türkiye'nin 32,6 milyar dolarlık toplam tarım ve gıda sanayi ihracatından yaklaşık %11,8 pay alarak iller bazında 4'üncü sırada yer almış ve yaklaşık 2,4 milyar dolar dış ticaret fazlası vermiştir.

Şirketlerimizin ihracata hazırlanması ve uluslararası pazarlarda rekabet avantajı kazanmaları amacıyla kapasitelerinin güçlendirilmesi, ürünlerinin yurt dışında tanıtımı, pazarlanması, tutundurulması ve markalaşmasının desteklenmesine yönelik giderler ile ihracatımızın sürdürülebilir artışının sağlanması için 5973 sayılı İhracat Destekleri Hakkında Karar çerçevesinde ihracat destekleri sağlanmaktadır. Söz konusu Karar kapsamında yeni pazarlara açılmak ya da yurtdışı pazarlardaki rekabetçiliğini artırmak isteyen firmalarımıza pazara giriş belgeleri, yurtdışı marka tescil, yurt dışı pazar araştırması, yurt dışı ve yurt içi fuarlara katılım, birim kira, tanıtım, heyetler, markalaşma, yeşil mutabakata uyum konularında destekler verilmektedir. Ayrıca, Uzak Ülkeler Stratejisi ve İslam İş birliği Teşkilatı ülkeleriyle ticareti güçlendirme hedefi gibi uzun vadeli politikalarla Türkiye'nin küresel ihracat alanındaki rekabet gücünün artırılması amaçlanmıştır.

Bakanlığımızca mal ve hizmet ihracatına yönelik olarak 2025 yılında 33 milyar TL destek ödemesi gerçekleştirilmiş olup, 2026 yılında ise bu destek tutarı yaklaşık 45 milyar TL'ye yükseltilmiştir. Desteklerin detaylarına ilişkin bilgilere ise Bakanlığımızın resmi internet sayfasından (www.ticaret.gov.tr) erişilebilmektedir.

Ayrıca, ihracatçı firmalarımızın küresel finansmana erişim imkânlarını genişletmek, desteklemek ve kolaylaştırmak da firmalarımızın dış pazarlarda rekabetçi konumlarını sürdürebilmeleri açısından önem taşımaktadır. Bu doğrultuda, Bakanlık olarak ihracatçımızın daha düşük maliyetli finansman imkânlarına kavuşması için Türk Eximbank, Türk Ticaret Bankası ve İhracatı Geliştirme Anonim Şirketi (İGE A.Ş.) ile iş birliği içinde çalışmalarımız sürdürülmektedir.

Öte yandan, Mersin Serbest Bölgesinde mevcut durumda 73'ü yabancı olmak üzere 329 firma faaliyet göstermekte olup, söz konusu firmalar tarafından 6.915 kişilik istihdam sağlanmaktadır. Mersin Serbest Bölgesinden gerçekleştirilen ihracat hacminin ve ihracatın bölgeden yapılan toplam satışlar içindeki payının düzenli bir artış eğilimi gösterdiği anlaşılmaktadır. 2020 yılında 1,05 milyar dolar seviyesinde olan bölgenin ihracatı, 2025 yılı sonu itibarıyla 1,58 milyar dolar seviyesine yükselmiştir. Benzer şekilde, bölgeden yapılan toplam satışlarda yurt dışına yapılan satışların oranı ise aynı dönemde %76 seviyesinden %83 seviyesine yükselmiştir. Bu kapsamda, Mersin Serbest Bölgesinden yapılan ihracatta herhangi bir verimlilik kaybı yaşanmadığı değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, serbest bölgelerde yürütülen tüm iş ve işlemleri daha hızlı, şeffaf ve entegre hale getirecek kapsamlı bir dijital altyapı dönüşümünü gerçekleştirmek amacıyla gerekli çalışmalar Bakanlığımızca sürdürülmektedir.

02.04.2026 tarih ve 7577 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile serbest bölgelerde üretici firmaların yurt dışına satışlarının yanı sıra, aynı serbest bölge içine ve diğer serbest bölgelere yaptıkları satışlardan elde ettikleri kazançlara da Gelir Vergisi ve Kurumlar Vergisi istisnası sağlanmıştır. Söz konusu değişiklikte birlikte, serbest bölgelerde sektörel kümelenmelerin teşvik edilmesi amaçlanmaktadır.

Serbest bölgelerde yapılacak üretim faaliyetinin yüksek veya orta-yüksek teknolojlili üretime dönük olması ya da yüksek katma değer içermesi, faaliyet ruhsatı başvurularının değerlendirilmesinde Bakanlığımızca dikkate alınmaktadır.

Bununla birlikte, dış ticaret işlemlerinde gümrük süreçlerinin daha da kolaylaştırılması, lojistik süreçlerin hızlandırılarak operasyonel verimliliğin artırılması ve bu suretle dış ticaret erbabımıza zaman ve maliyet tasarrufunun sağlanması adına gümrük işlemlerinin dijital platforma taşınmasına yönelik çalışmalarımız sürekli devam etmektedir.

Bakanlığımızca yürütülen denizyolu gümrük işlemlerinin dijitalleştirilmesi çalışmaları kapsamında 2016 yılında devreye alınan Konteyner ve Liman Takip Sistemi (KLTS), 2018 yılında devreye alınan Liman Tek Pencere Sistemi (LTP) ve 2025 yılında Mersin Gümrük Müdürlüğü denetiminde faaliyet gösteren Mersin Uluslararası Limanında uygulamaya alınmış olan Liman Kapı Otomasyon Sistemi, liman gümrük işlemlerinde tüm dış ticaret erbabının kullanıma sunulmuş olan sistemlerdir. İlerleyen süreçte de gümrük ekosistemini yapay zekâ, blok zincir ve optik karakter tanıma (OCR) gibi yenilikçi teknolojilerle yeniden modelleyerek, gümrük ve vergilendirme süreçlerinde sıfır hata ve maksimum verimlilik hedeflenmektedir.

Öte yandan, Mersin'deki yerel dış ticaret firmalarının kendi bünyelerinde kullandıkları dijital gümrükleme ve lojistik takip sistemlerine ilişkin istatistiki bir veri mevcut olmamakla birlikte; eşyanın gümrük beyanı ve gümrük süreçlerinde idareye sunulması gereken formlar zaten, eşyanın gümrük sahasına girişinden çıkışına kadarki tüm gümrük süreçlerinin gerçek zamanlı olarak elektronik ortamda yürütülmesine imkan sağlayan çok katmanlı yapıdaki "BİLGE Sistemi" aracılığıyla yapılabildiğinden gümrük beyanı açısından halihazırda tam dijitalleşme sağlanmıştır.